

Zarządzenie Nr 167/2019

Rektora Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie wprowadzenia „Procedury postępowania ze zwłokami zwierząt laboratoryjnych i ich szczątkami w tym genetycznie zmodyfikowanych GMO” w Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie

Na podstawie art. 23 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.), Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi oraz ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz.706), zarządzam co następuje:

§1

Wprowadza się w Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie „Procedurę postępowania ze zwłokami zwierząt laboratoryjnych i ich szczątkami w tym genetycznie zmodyfikowanych”, która stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

§2

1. Kierownicy jednostek organizacyjnych Uczelni, w których występują odpady zwierząt laboratoryjnych bądź ich szczątki odpowiedzialni są za właściwe postępowanie z odpadami polegające na:
 - 1) klasyfikowaniu odpadów celem określenia właściwego sposobu postępowania z określonymi odpadami,
 - 2) zbieraniu odpadów w miejscach ich powstawania,
 - 3) magazynowaniu odpadów zwierząt laboratoryjnych i ich szczątków w magazynie odpadów (w zamrażarce) w Zwierzętarń Centralnej.
2. Kierownicy jednostek organizacyjnych, w których występuje odpad zwierząt laboratoryjnych bądź ich szczątki zobowiązani są do opracowania wewnętrznej procedury postępowania z odpadem zwierząt laboratoryjnych bądź ich szczątków.
3. Na podstawie zamówień kierowników jednostek za wyposażenie jednostek organizacyjnych w odpowiednie pojemniki i we właściwej ilości odpowiada Dział Zaopatrzenia.

§3

Obowiązek zgłoszenia do Działu Administracyjno-Gospodarczego potrzeby wywiezienia odpadów w celu ich utylizacji należy do pracownika Zwierzętarń Centralnej.

§4

Zarządzenie wchodzi z dniem podpisania.

prof. dr hab. Bogusław Machaliński
Rektor PUM

Procedura postępowania ze zwłokami zwierząt laboratoryjnych i ich szczątkami w tym genetycznie zmodyfikowanych GMO

1. Cel procedury

Określenie zasad i sposobu postępowania ze zwłokami zwierząt laboratoryjnych bądź ich szczątkami powstającymi w Zwierzętarń Centralnej oraz w Zwierzętarń Zakładu Patologii Ogólnej od momentu ich powstania do momentu oddania do utylizacji.

2. Miejsce i zakres działania

Zwierzętarń – teren hodowli i utrzymania zwierząt laboratoryjnych oraz znajdujące się na tym obszarze sale operacyjne, pomieszczenia zabiegowe, sala sekcyjna, laboratoria, pracownie.

3. Odpowiedzialność

Procedura obowiązuje wszystkich pracowników biorących udział w hodowli i badaniach naukowych z udziałem zwierząt laboratoryjnych na terenie Uczelni. Za wprowadzenie i nadzór nad odpowiednim stosowaniem procedury odpowiedzialni są kierownicy jednostek organizacyjnych biorących udział w hodowli i badaniach naukowych z udziałem zwierząt laboratoryjnych lub wyznaczony i przeszkolony pracownik. Osobą odpowiedzialną z ramienia PUM za gospodarkę odpadami jest Kierownik Zwierzętarń Centralnej.

4. Terminologia

Procedura postępowania z odpadem niebezpiecznym, jakim są zwłoki zwierząt, nie podlega ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701 z późn. zm.) ani Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1923). Reguluje ją Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi oraz Ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz.706). **Zgodnie z w/w przepisami zwłoki zwierząt i ich szczątki należą do odpadów kategorii I, a nie do kategorii odpadów weterynaryjnych.** Ze zwłokami zwierząt

laboratoryjnych i ich szczątkami należy postępować jak z materiałem potencjalnie niebezpiecznym zakaźnym.

5. Tryb postępowania

- 1) osoba wykonująca operacje na zwierzętach lub pracująca z tkanką zwierzęcą zobowiązana jest umieścić wszelki materiał biologiczny (całe zwierzęta lub ich drobne resztki łącznie ze strzykawkami, igłami i jednorazowymi skalpelami) w przeznaczonych do tego celu oznaczonych pojemnikach opisanych nazwą zakładu, który płaci za ich utylizację,
- 2) zwłoki zwierząt i ich szczątki należy jak najszybciej wkładać do worków foliowych jednorazowego użytku odpornych na przemoknięcie koloru czerwonego i opisać „Odpad kategorii I”,
- 3) odpady o ostrych końcach i krawędziach zbiera się w miejscu ich powstawania do pojemników jednorazowego użycia, sztywnych, odpornych na działanie wilgoci, mechanicznie odpornych na przekłucie lub przecięcie koloru czerwonego (postępować jak z odpadem weterynaryjnym zakaźnym o kodzie 18 02 02* w sposób określony w Zarządzeniu Rektora w sprawie wprowadzenia szczegółowego sposobu postępowania z odpadami weterynaryjnymi w Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie),
- 4) należy zwracać uwagę na to, aby nie zanieczyszczać zewnętrznej powierzchni worków,
- 5) worki należy szczelnie zawiązać i umieścić w pojemniku transportowym z pokrywą,
- 6) pracownik wynoszący odpady zwierząt laboratoryjnych i ich szczątki z sali operacyjnej, z pomieszczenia zabiegowego lub z sali sekcyjnej, do zamrażarki znajdującej się w magazynie w Zwierzętarni Centralnej obowiązany jest do:
 - a) zważenia odpadów (w magazynie odpadów),
 - b) wpisania ilości oddanych odpadów do „Wewnętrznej Karty Przekazania Opadu” (załącznik do niniejszej procedury),
 - c) dostarczenia podpisanej przez kierownika danej jednostki organizacyjnej w/w karty na koniec miesiąca do Działu Administracyjno –Gospodarczego PUM.
- 7) w przypadku ugryzienia, przecięcia rękawiczki jednorazowego użytku i skaleczenia się, pracownik zobowiązany jest do:
 - a) niezwłocznego usunięcia zanieczyszczonej rękawicy,
 - b) przepłukania rany dużą ilością bieżącej wody,
 - c) dezynfekowania miejsca zranienia,

- d) opatrzenia miejsca zranienia jałowym, wodoszczelnym opatrunkiem,
 - e) zasięgnięcia opinii lekarza sprawującego opiekę medyczną nad pracownikami Uczelni (należy wszcząć Procedurę po ekspozycji zawodowej na zakażenie wirusem HIV, HBV i HCV stanowiącej załącznik do Zarządzenia w sprawie wprowadzenia „Procedury postępowania po ekspozycji zawodowej na zakażenie wirusem HIV, HBV, HCV”),
 - g) zdezynfekowania roztworem dezynfekującym oraz przekazania do prania zabrudzonej materiałem biologicznym odzieży ochronnej lub roboczej (nie dotyczy fartuchów jednorazowego użycia),
 - h) powiadomienia bezpośredniego przełożonego oraz pracownika Działu BHP i Ochrony Środowiska (postępowanie zgodne z Zarządzeniem Rektora PUM w sprawie wprowadzenia instrukcji postępowania w przypadku zaistnienia wypadku przy pracy, choroby zawodowej oraz wypadku w drodze do pracy i z pracy),
- 8) instrukcja w sprawie ogólnych zasad bezpiecznej pracy z materiałem biologicznym w Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie zawarta jest w odrębnym Zarządzeniu.

6. Transport wewnętrzny zwłok zwierząt laboratoryjnych i ich szczątków

- 1) przy transporcie w/w zwłok i szczątków należy nosić odzież ochronną,
- 2) odpady umieszczone w czerwonym worku transportuje się w **pojemnikach transportowych zamkniętych** z uchwytem do niesienia lub na kółkach (**np. wiadro z pokrywą**),
- 3) po odbytych transporcie pojemnik transportowy powinien być umyty i zdezynfekowany,
- 4) transport zwłok zwierząt laboratoryjnych i ich szczątków wewnątrz Uczelni, do pomieszczenia ich magazynowania i odbioru, powinien odbywać się w sposób gwarantujący bezpieczeństwo personelu i ludzi postronnych,
- 5) pojemniki lub worki z odpadami zakaźnymi należy przetransportować do **pomieszczenia magazynowania i odbioru znajdującego się w budynku Zwierzętarń Centralnej** na terenie SPSK-2 i umieścić w **zamrażarce** z napisem „materiał kategorii I”,
- 6) każde obrażenie ciała (skaleczenia, ugryzienia, zadrapania), należy zgłaszać kierownikowi jednostki organizacyjnej oraz do Działu BHP i Ochrony Środowiska,

- 7) w Zwierzętarńi zapewnia się apteczkę wyposażoną zgodnie z Zarządzeniem Rektora PUM w Szczecinie w sprawie wyposażenia wybranych jednostek organizacyjnych należących do PUM w apteczki pierwszej pomocy.

7. Czasowe gromadzenie i odbiór zwłok zwierząt laboratoryjnych i ich szczątków

- 1) zwłoki zwierząt i ich szczątki magazynujemy w temperaturze poniżej - 10°C, ale nie dłużej niż 30 dni,
- 2) miejscem magazynowania zwłok zwierząt laboratoryjnych i ich szczątków **jest zamrażarka w pomieszczeniu magazynowania odpadów** znajdującym się w budynku Zwierzętarńi Centralnej na terenie SPSK-2,
- 3) po każdym usunięciu odpadów miejsce magazynowania myje się i dezynfekuje, za co odpowiada pracownik Zwierzętarńi Centralnej,
- 4) pomieszczenie należy zabezpieczyć przed dostępem osób nieupoważnionych oraz przed dostępem owadów i gryzoni,
- 5) pomieszczenie musi być wyłącznie przeznaczone do magazynowania i odbioru zwłok zwierząt i ich szczątków,
- 6) nie wolno poddawać zwierząt eutanazji w pomieszczeniu do gromadzenia zwłok bądź ich szczątków ze względów humanitarnych,
- 7) odpady należy przekazać do utylizacji przez firmę uprawnioną do utylizacji odpadów kategorii I, z którą PUM w Szczecinie zawarł stosowną umowę (informacji udziela Dział Administracyjno-Gospodarczy),
- 8) Dział Administracyjno-Gospodarczy po każdorazowym oddaniu odpadów do utylizacji odbiera od pracownika firmy odbierającej odpad karty przekazania odpadu i przechowuje je przez okres 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego,
- 9) Dział Administracyjno-Gospodarczy na podstawie Wewnętrznej Karty Przekazania Odpadu przygotowuje dla Działu Księgowości miesięczne zestawienie o ilości i kosztach wytworzonych w danej jednostce organizacyjnej odpadach,
- 10) za prawidłowe magazynowanie odpadów zwłok zwierząt laboratoryjnych i ich szczątków oraz odpadów weterynaryjnych zakaźnych w pomieszczeniu odpowiedzialny jest kierownik Zwierzętarńi Centralnej.

Załącznik do
Procedury postępowania ze zwłokami zwierząt
laboratoryjnych i ich szczątkami w tym genetycznie zmodyfikowanych GMO

.....
(nazwa jednostki organizacyjnej PUM)

**Wewnętrzna karta przekazania odpadów zwierząt laboratoryjnych i ich szczątków za
miesiąc/rok.....**

Dzień m-ca przekazania odpadu	Imię i nazwisko osoby transportującej odpad	odpad kategorii I/ilosc w kg	Podpis osoby transportującej
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			

.....
data i czytelny podpis kierownika jednostki organizacyjnej PUM